

Mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti

2019.

mirovinsko.hr

hzmo ■ HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

Impresum

Nakladnik

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

MB: 1416626

OIB: 84397956623

Uređuje se i tiska

U Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje,

Središnja služba

Ured za odnose s javnošću

A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

urednistvo@mirovinsko.hr

www.mirovinsko.hr

**OBVEZNO
MIROVINSKO OSIGURANJE
NA TEMELJU
GENERACIJSKE
SOLIDARNOSTI**

I. S T U P

Zagreb 2019.

**PRAVA
IZ OBVEZNOG
MIROVINSKOG OSIGURANJA
GENERACIJSKE
SOLIDARNOSTI**

- **Pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu**
- **Pravo na invalidsku mirovinu i profesionalnu rehabilitaciju**
- **Pravo na privremenu invalidsku mirovinu**
- **Pravo na profesionalnu rehabilitaciju**
- **Pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja**
- **Pravo na obiteljsku mirovinu**
- **Prava prema posebnim propisima**
- **Mirovinska prava osoba koje su radile u inozemstvu i EU**

PS u Varaždinu

PU u Čakovcu

PU u Koprivnici

PS u Zagrebu

PU u Bjelovaru

PS u Rijeci

PU u Karlovcu

PS u Osijeku

PU u Požegi

PU u Puli

PU u Sisku

PU u Virovitici

PU u Slavanskom Brodu

PU u Vukovaru

PU u Gospiću

PU u Zadru

PU u Šibeniku

PS u Splitu

PU u Dubrovniku

OBVEZNO MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (I. STUP)

Mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti dio je sustava mirovinskog osiguranja u kojem se osiguranicima na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguravaju prava za slučaj starosti, smanjenja radne sposobnosti, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima njihovih obitelji prava u slučaju smrti osiguranika, odnosno korisnika prava.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nadležna je ustanova za ostvarivanje prava isključivo iz mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti (I. stup) i doplatka za djecu.

U mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti obvezno su osigurane sve radno-aktivne osobe u radnom odnosu i osobe koje obavljaju samostalnu ili profesionalnu djelatnost i na temelju te djelatnosti su obuhvaćene obveznim mirovinskim osiguranjem. To su: zaposleni i s njima izjednačene osobe (osobe imenovane na određene dužnosti i dr.), pripadnici samostalnih djelatnosti (obrtnici, trgovci pojedinci, odvjetnici, javni bilježnici i dr.), osobe koje se stručno osposobljavaju za rad prema posebnim propisima, poljoprivrednici i neke druge skupine osoba (njegovatelji HRVI, roditelj njegovatelj djeteta s poteškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom te udomitelji (standardno udomiteljstvo i specijalizirano udomiteljstvo), članovi uprave trgovačkih društava, izvršni direktori trgovačkih društava, likvidatori i upravitelji zadruge ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi i ako posebnim propisom nije drukčije propisano, sportaši i dr.).

Za slučaj smanjene radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti osigurani su također učenici i studenti za vrijeme praktične nastave, osobe na izdržavanju kazne za vrijeme rada, osobe koje sudjeluju u spašavanju od elementarnih nepogoda i dr.

Svojestvo osiguranika uspostavlja se podnošenjem prijave na osiguranje. Prijavu podnosi poslodavac osiguranika ili osiguranik sam kada je on obveznik plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje te roditelj koji obavlja roditeljsku dužnost u prvoj godini života djeteta za kojeg se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna.

Za naplatu doprinosa nadležno je Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Nakon prestanka obveznog mirovinskog osiguranja, u roku od dvanaest mjeseci moguće je osigurati se na tzv. produženo osiguranje, koje je dobrovoljno i kojim se nastavlja osiguranje, bez ograničenja. Produženo osiguranje moguće je ostvariti i prema uredbama Europske unije (EU) i nakon prestanka osiguranja u državi članici EU, odnosno državi s kojom je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju.

Prijava na obvezno mirovinsko osiguranje podnosi se područnoj službi/uredu i ispostavi Zavoda. Od 1. siječnja 2014. svi poslodavci, odnosno drugi obveznici podnošenja prijave, s više od tri osiguranika, dužni su prijave podnositi elektroničkim putem (tzv. *e-prijave*). E-prijava je web- aplikacija koja korisnicima omogućava prijave/odjave na mirovinsko osiguranje, prijave o promjeni statusa tijekom osiguranja, prijave o početku/prestanku poslovanja obveznika doprinosa i o promjenama podataka obveznika doprinosa.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, također, osigurava elektroničko vođenje podataka o radno-pravnom statusu osiguranika - elektronički zapis, kao zamjenu za radnu knjižicu. **Elektronički zapis** moguće je dobiti u okviru elektroničkih usluga e-Građani (uz posjedovanje odgovarajuće vjerodajnice) i preko internetske stranice [www. mirovinsko.hr](http://www.mirovinsko.hr) ili osobnim dolaskom u svim područnim službama, uredima i ispostavama Zavoda uz predočenje osobne iskaznice i OIB-a.

Mirovinski staž je skupni naziv za razdoblja provedena u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju (staž osiguranja) i za razdoblja provedena izvan osiguranja koja se pod određenim uvjetima priznaju u mirovinski staž.

PRAVA IZ OBVEZNOG MIROVINSKOG OSIGURANJA GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

- **Pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu**

Pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navršši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

Osiguranici – žene u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2026. ostvaruju pravo na starosnu mirovinu prema prijelaznim odredbama. U 2019. mirovina se može ostvariti s navršenih 62 godine i četiri mjeseca života (uz ispunjen uvjet staža od 15 godina) s tim da se svake iduće kalendarske godine uvjet starosne dobi povećava za četiri mjeseca do 2026. godine (prijelazno razdoblje). Od 1. siječnja 2027. izjednačeni su uvjeti starosne dobi za žene i muškarce na 65 godina i 15 godina mirovinskog staža.

Od 1. siječnja 2028. za sve osiguranike (muškarce i žene) uvjet starosne dobi povećava se za četiri mjeseca svake godine, sve do 2032. Od 1. siječnja 2033. pravo na starosnu mirovinu stječu osiguranici s navršenih 67 godina života i 15 godina mirovinskog staža bez obzira na spol.

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu osiguranik stječe kada navršši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

Osiguranici – žene u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2026. ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema prijelaznim odredbama. U 2019. za prijevremenu starosnu mirovinu treba imati navršenih 57 godina i četiri mjeseca života uz ispunjen uvjet mirovinskog staža od 32 godine i četiri mjeseca, s tim da se svake godine uvjet starosne dobi i navršenog mirovinskog staža povećava za 4 mjeseca do 2026. godine (prijelazno razdoblje). Od 1. siječnja 2027. izjednačavaju se uvjeti za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce na 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

U razdoblju od 1. siječnja 2028. kod svih osiguranika (muškaraca i žena) uvjet starosne dobi povećava se za četiri mjeseca godišnje, sve do 2032. Od 1. siječnja 2033. pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječu osiguranici s navršениh 62 godine života i 35 godina mirovinskog staža.

Starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika stječe osiguranik s navršениh 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju. Dobna granica se za navedene osiguranike od 1. siječnja 2027. pomiče na 61 godinu života, uz uvjet 41 godine staža osiguranja u efektivnom trajanju.

Također, osiguranik koji je nakon prestanka osiguranja zbog stečaja, neposredno prije ispunjenih uvjeta za prijevremenu starosnu mirovinu, proveo najmanje dvije godine kao nezaposlena osoba prijavljena službi nadležnoj za zapošljavanje stječe pravo ako se s danom ispunjenih uvjeta ili najkasnije s prvim idućim danom nakon ispunjenih uvjeta odjavi iz evidencije nadležne službe za zapošljavanje. Pravo na mirovinu ostvaruje bez umanjenja.

Pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu osiguranik stječe od dana kada su ispunjeni uvjeti za mirovinu, nakon prestanka osiguranja.

Iznimno, osiguranik koji na temelju izmijenjenog ugovora o radu nastavi raditi do polovice punog radnog vremena može i bez prestanka radnog odnosa steći pravo na starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika.

- **Pravo na invalidsku mirovinu i profesionalnu rehabilitaciju**

Pravo na invalidsku mirovinu ostvaruje se ako su ispunjeni uvjeti: postojanja djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i ako je ispunjen uvjet mirovinskog staža.

Djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti može nastati zbog bolesti, ozljede izvan rada, ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Ako je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastao zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stječe bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Ako je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti nastao zbog bolesti ili ozljede izvan rada prije navršenih 65 godina života, pravo na invalidsku mirovinu osiguranik stječe ako mu navršeni staž pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Iznimno, za osiguranike kod kojih potpuni gubitak radne sposobnosti nastane prije navršene 30. godine života, uvjet je jedna godina staža osiguranja. Za osiguranika kod kojega je potpuni gubitak radne sposobnosti nastao prije 35. godine života uvjet je, ovisno o završenom stupnju obrazovanja, jedna ili dvije godine staža osiguranja. Potpuni gubitak radne sposobnosti mora nastati za vrijeme osiguranja ili u roku jedne godine nakon prestanka osiguranja.

- **Pravo na privremenu invalidsku mirovinu**

Privremenu invalidsku mirovinu stječe invalid rada koji se profesionalnom rehabilitacijom osposobio za rad, ali je nakon završene rehabilitacije dugotrajno (najmanje 5 godina)

nezaposlen i ako je ta nezaposlenost trajala do 58. godine života. Također, to pravo ostvaruje i invalid rada koji je nakon završetka profesionalne rehabilitacije nastavio raditi, ali je naknadno ostao bez posla.

- **Pravo na profesionalnu rehabilitaciju**

Profesionalna rehabilitacija je osposobljavanje invalida rada za rad uz očuvanje preostale radne sposobnosti. Profesionalnu rehabilitaciju provodi specijalizirana javna ustanova za rehabilitaciju osoba s invaliditetom, a nakon provedene rehabilitacije Hrvatski zavod za zapošljavanje posreduje pri zapošljavanju tih osoba. Invalid rada ima pravo na naknadu plaće za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije i za vrijeme čekanja na zaposlenje, kao i za vrijeme privremene spriječenosti za rad i od završetka profesionalne rehabilitacije do zaposlenja na odgovarajućem radnom mjestu.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju stječe se obvezno ako kod osiguranika ili osigurane osobe nastane smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost prije navršene 55. godine života ako ispunjava uvjete mirovinskog staža za stjecanje prava na invalidsku mirovinu odnosno bez obzira na dužinu mirovinskog staža ako je uzrok smanjenja radne sposobnosti ozljeda na radu ili profesionalna bolest.

Pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja

Osiguranik može ostvariti pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Stupnjevi tjelesnog oštećenja izražavaju se u postotcima od 30% do 100%.

Pravo na obiteljsku mirovinu

Članovi obitelji umrlog osiguranika imaju pravo na obiteljsku mirovinu ako je osiguranik navršio najmanje 5 godina staža osiguranja ili najmanje 10 godina mirovinskog staža ili ako je osiguranik ispunjavao uvjete mirovinskog staža za stjecanje prava na invalidsku mirovinu ili ako je bio korisnik starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine. Također, članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu iza korisnika prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Ako je smrt osiguranika nastala zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu neovisno o dužini mirovinskog staža.

- **Prava prema posebnim propisima**

Određene skupine osoba ostvaruju pravo iz mirovinskog osiguranja na temelju posebnih zakona, odnosno, mirovina im se određuje prema povoljnijim uvjetima. To su djelatne vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službenice pravosuđa, zaposleni na poslovima razminiranja, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, zastupnici u Hrvatskom saboru, bivši politički zatvorenici, radnici izloženi azbestu i neke druge skupine. Najzastupljenije skupine osiguranika koji koriste prava prema posebnim propisima su djelatne vojne osobe, policijski službenici, ovlaštene službenice pravosuđa i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata.

- **Mirovinska prava osoba koje su radile u inozemstvu i EU**

Na osobe na koje se primjenjivalo ili se primjenjuje zakonodavstvo dvije ili više država članica Europske unije, Europskog gospodarskog prostora (Norveška, Lihtenštajn i Island) ili Švicarske Konfederacije primjenjuju se uredbes Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

Navedena prava mogu se ostvariti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom svake države članice. Sva razdoblja osiguranja navršena u državama članicama uzet će se u obzir kada osoba ispuni uvjete potrebne za ostvarivanje prava na mirovinu. Svota mirovine iz pojedine države članice ovisi o nacionalnim propisima te države.

Prava iz sustava mirovinskog osiguranja drugih država mogu se ostvariti i na temelju međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju koje je Republika Hrvatska sklopila i primjenjuje. Osiguranici iz država ugovornica na koje se odnosi pojedinačni ugovor mogu ostvariti sva prava iz hrvatskog sustava mirovinskog osiguranja uračunavanjem razdoblja osiguranja navršenih u drugoj državi ugovornici ako je to potrebno.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE
SREDIŠNJA SLUŽBA
A. Mihanovića 3
10000 Zagreb, HRVATSKA

PODRUČNE SLUŽBE ZAVODA

PODRUČNA SLUŽBA U OSIJEKU
Kralja Zvonimira 1
31000 Osijek

PODRUČNA SLUŽBA U SPLITU
Obala kneza Branimira 15
21000 Split

PODRUČNA SLUŽBA U RIJECI
Slogin kula 1
51000 Rijeka

PODRUČNA SLUŽBA U VARAŽDINU
Kolodvorska 20c
42000 Varaždin

PODRUČNA SLUŽBA U ZAGREBU
Tvrtkova 5
10000 Zagreb

PODRUČNI UREDI ZAVODA

PODRUČNI URED U BJELOVARU
Masarykova 7
43000 Bjelovar

PODRUČNI URED U ČAKOVCU
Mažuranića 3
40000 Čakovec

PODRUČNI URED U DUBROVNIKU
Starčevića 3
20000 Dubrovnik

PODRUČNI URED U GOSPIĆU
Dr. Franje Tuđmana 6
53000 Gospić

PODRUČNI URED U KARLOVCU
Kralja Tomislava 8
47000 Karlovac

PODRUČNI URED U KOPRIVNICI
Ul. Hrv. državnosti 3
48000 Koprivnica

PODRUČNI URED U POŽEGI
Republike Hrvatske 1c
34000 Požega

PODRUČNI URED U PULI-POLA
Trg Portarata 3
52100 Pula

PODRUČNI URED U SISKU
Ulica lipa 4
44000 Sisak

PODRUČNI URED U SL. BRODU
Naselje «Slavonija» b.b.
35000 Slavonski Brod

PODRUČNI URED U ŠIBENIKU
Ul. fra dr. Jerolima Milete 12
22000 Šibenik

PODRUČNI URED U VIROVITICI
Vladimira Nazora 2
33000 Virovitica

PODRUČNI URED U VUKOVARU
Vladimira Nazora 3
32000 Vukovar

PODRUČNI URED U ZADRU
Šimuna Kožičića Benje 2
23000 Zadar

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Središnja služba
A. Mihanovića 3
10000 Zagreb
Hrvatska

INFOTELEFONI

01 4595 011

01 4595 022

(radnim danom od 8 do 16 sati)

mirovinsko.hr

